

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Additio Ad Qvæstiones Selectas in 1. 2. S. Thom. olim
impressas**

Requesenius, Josephus M.

Romæ, 1675

Diluuntur obiectiones.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38791

separabiliter ageretur, & perseveraret in bono; non adimit potentiam ad perseverandum, sed actualem perseverantiam, quæ est effectus secundi adiutorij, quod non datum est Adam forti; sed postero infirmo.

Sectio secunda diluuntur obiectiones.

168 Obijcies primo: Auxilium datum Angelis reprobis, & Adamo in statu innocentiae non fuit efficax, sed sufficiens, aliter ambo stetit in statu acceptae iustitiae, sed Augustinus lib. de corrept. & gr. cap. 11. & 12. docet homini fuisse denegatum in poenam peccati auxilium collatum primo homini, & Angelo, ergo docet homini lapsio fuisse denegatum auxilium sufficiens: minor patet ex verbis Augustini de corr. & grat. cap. 11. post medium; si hoc adiutorium, Angelo, vel homini cum primum facti sunt, defuisset, quoniam, non talis natura facta erat, ut sine adiutorio posset manere si vellet, non utique sua culpa cecidissent, adiutorium quippe defuisset, sine quo manere
non

non possent; nunc autem, quibus deest
 tale adiutorium, iam pœna peccati est,
 quibus autem datur, secundum gra-
 tiam datur, non secundum debitum.
 Qua de causa Vasquez 1. par. disp.
 97. cap. 2. & 12. disp. 193. cap. 4. num.
 38. putat aliquibus hominibus dene-
 gari ab Augustino in pœnam origi-
 nalis auxilium sufficiens.

168 Ad explicandam luculenter
 germanam Augustini mentem, non
 satis hucusque, meo iudicio, bene
 perspectam, proponam prius inte-
 grum eius discursum, contentum in
 duobus capitibus, ut inde pateat,
 quid ipse senserit de auxilio colla-
 to Adæ, non vero posteris, quibus
 tamen nunquam denegavit poten-
 tiam sufficientem, ut videbimus. Aio
 igitur duas à S. D. in eo libro fieri
 comparationes, inter Adamum inno-
 centem, & hominem lapsum. Et
 prima quidem incipiens à cap. 11.
 initio in eo sita est, quod Adam ha-
 buit magnam gratiam, sed disparem
 ab ea, quam habent Sancti, siquidem
 Adam accepit donum integritatis,

ratione cuius nullā à se ipso patiebatur rixam, contra seipsum, ideoque non clamabat, *infelix ego homo, quis me liberabit de corpore mortis huius*, contra vero Sancti carentes hoc dono, & sustinentes hanc luctam implorant a Deo auxilium (quod Augustinus ibi appellat *gratiam liberationis*) quo contra se ipsos pugnent, ac se ipsos vincant; hoc est, non quamlibet virtutem, sed illam, quæ habet adiunctam victoriam. Sic enim ait; *Ille, hoc est Adam, non opus habebat eo adiutorio, quod implorant isti cum dicunt, video aliam legem in membris meis repugnantem legi mentis meæ, infelix ego homo quis me liberabit, gratia Dei per Iesum Christum, quoniam in eis caro concupiscit aduersus spiritum, & spiritus aduersus carnem, atque in tali certamine laborantes, ac periclitantes, dari sibi pugnandi, vincendique virtutem per Christi gratiam poscunt, ille vero, nulla tali rixa à se ipso aduersus se ipsum tentatus, atque turbatus, in illo beatitudinis loco, sua secum pace (hoc est*

est potentiarum concordia) frueba-
tur. Proinde, etsi non latiore, nunc
verumtamen potentiore gratia indigent
isti.

170 Secunda comparatio eius-
dem Adami innocentis cum homi-
ne lapsa, quam facit ibidem usque
ad cap. 12. in eo consistit, quod Ada-
mo datum fuit adiutorium, quo pos-
set sine vlla difficultate perseuerare,
si vellet, non vero donum illud, quo
actu perseueravit, at nos per gratiam
Saluatoris accepimus adiutorium,
fortius, quo potuimus perseuerare,
& actu perseuerauimus, vincendo
difficultatem, ac resistentiam appe-
titus contra rationem luctantis, vt
habet cap. 11. circa medium, hæc est
prima gratia, quæ est data primo Adam,
sed hæc est potentior in secundo, prima
enim est, qua fit, vt habeat homo iusti-
tiam, si velit, secunda ergo plus potest,
qua etiam fit, vt velit, & tantum ve-
lit, tantoque ardore diligat, vt carnis
voluntatem contraria concupiscentem,
voluntate spiritus vincat; & paulo
post; hæc autem tanto maior est, vt pa-

rum sit homini per illam reparare perditam libertatem, parum sit denique non posse sine illa, vel apprehendere bonum, vel permanere in bono si velit, nisi etiam efficiat, ut velit; & cap. 12. his vero (nempe posteris) non tantum adiutorium perseverantiae datur, sed tale, ut eis perseverantia ipsa donetur, non solum, ut sine isto dono perseverantes esse non possint, verum etiam, ut per hoc donum, non nisi perseverantes sint: per quæ verba distinguit adiutoriū dans vires ad perseverandum à dono dante vires simul, & perseverantiam, ut probat exemplo alimentorum, cap. 12. initio: ipsa adiutoria distinguenda sunt, aliud enim est adiutorium, sine quo aliquid non fit, & aliud est adiutorium, quo aliquid fit; nam sine alimentis non possumus vivere, nec tamen, cum affuerint alimenta, eis fit, ut vivat, qui mori voluerit, ergo adiutorium alimentorum est, sine quo non fit, non quo fit, ut vivat, unde alimenta non consequenter faciunt, ut homo vivat, sed tamen sine illis non potest vivere. Iam vero in
pri-

prima comparatione gratia Adami superavit gratiam posterorum, qui caruerunt dono integritatis, quod habuit Adam; è contrario in secunda comparatione, gratia posterorum superavit gratiam Adami, quia habuerunt donum longe maius, ac potentius, quo fuerunt actu perseverantes, quod non habuit Adam ad perseverandum in iustitia originali. quare non comparat Augustinus omnem gratiam collatam Adæ innocenti, & homini lapsò, sed ea solum auxilia, quæ habent rationem excedentis & excessi, in ordine ad comparationem, quam solum instituerat; non vero in ordine ad mera auxilia utrique communia; qua de causa debuit solummodo adducere ex parte Adæ auxilium sufficiens coniunctum cum maxima facilitate operandi, & ex parte posterorum auxilium efficax coniunctum cum maxima difficultate. his positis.

171. Respondeo, auxilium sufficiens, seu adiutorium sine quo non, datum Adamo, duo importasse, scilicet

cer potentiam ad perseuerandum, & immunitatem à lucta appetitus, & quia Adam ratione vtriusque, non solum poterat permanere, sed etiã faciliter, & cum tanta non peccandi facilitate, ideo Deus eius reliquit arbitrio perseuerare, vel nō perseuerare, vt ait S. D. C. 12. post mediũ, *perseuerare, vel non perseuerare in eius reliquit arbitrio, tales enim vires habebat eius voluntas, quæ sine vlllo fuerat instituta peccato, vt nihil illi ex se ipsa concupiscentialiter resistebat, vt digne tantæ bonitati, & bene viuendi facilitate, perseuerandi committeretur arbitrium.* At posteris in pœnam peccati subtraxit solum donum dans facilitatem, non vero dans vires sufficientes, quibus sublatis, vti non posset stare, ita casus non foret peccaminosus; vt immediate post loquitur; *nunc vero, postquam illa magna, peccati merito, amissa libertas (per quam appetitus subdebatur rationi) etiam maioribus donis adiuuando remansit infirmitas, hæc autem doni maiortas includebat donum, quo posterus*

in-

infirmus, non solum potuit, sed etiam actu perseueravit, vincendo resisten-
tiam appetitus. ex quo patet, auxi-
lium sufficiens habere latitudinem,
ita vt intra lineam sufficientiæ, aliud
sit validius, ac robustius, aliud vero
minus validum, ac robustum, quem-
admodum etiam auxilium efficax
aliud habet maiorem, aliud vero mi-
norem efficaciam, dum aliquando
actu operatur, quantum potest, vt
contigit in B. Virgine, aliquando
minus, vti communiter contingit in
alijs, in quibus operatio non est tan-
tæ intensiõnis, quantæ est auxilium,
vt dixi in tract. de merito. Distin-
guo igitur illam propositionem ho-
mo lapsus amisit merito peccati,
adiutorium datum primo homini
secundum id, quod adiutorium di-
cit de subiectione appetitus inferio-
ris ad superiorem, ratione cuius po-
terat stare per liberum arbitrium,
concedo: amisit adiutorium datum
primo homini, secundum id, quod
importat potentiam sufficientem ad
operandum, nego. quod autem, hæ

N 5 duæ

duæ potentiæ sint inter se separabiles, patet ex eo, quia homo creatus in pura natura pateretur rebellionem carnis, & simul haberet potentiam sufficientem ad illam superandam, ac subiugandam; quamuis illa rebellio, quæ erat connaturalis homini puro, nunc in homine eleuato est pœna peccati, vt supra declarauimus.

172 Et retorqueo argumentum, illud adiutorium est amissum à posteris ex Augustino, pro quo impetrando orant Sancti, & non orat Adam, sed Sancti implorant pugnandi, vincendique virtutem, seu adiutorium, quo in rixa carnis possint vincere appetitum rebellem, quod non implorabat Adam, qui erat in bonis sine vlllo malo, vt ait S. Doctor loco cit. cap. 11. *quoniam in his, caro concupiscit aduersus spiritum, & spiritus aduersus carnem, atque in tali certamine laborantes, ac periclitantes dari sibi pugnandi, vincendique virtutem per Christi gratiam poscunt, ille vero nulla tali rixa à se ipso aduersus se ipsum tentatus, atque turbatus,*
in

in illo beatitudinis loco, sua secum pace fruebatur; ergo non amiserunt adiutorium sine quo non, prout dicit potentiam sufficientem (quia hanc iam habebant, dum laborabant in certamine, aliter nullo modo laborassent) sed quoad vim operandi contra difficultatem, ortam ex rebellionem appetitus, contra quam non debebat Adam operari. Urgeo: August. dicit, relictum esse libero arbitrio Primi hominis perseverare, vel non perseverare, quia eius voluntas habuit tale adiutorium, *ut nihil illi ex se ipso concupiscibiliter resistebat*, contra vero homo lapsus non potest stare per liberum arbitrium, quia, ut idem S. Doct. loquitur, *merito peccati illa magna libertas amissa est, scilicet dominium rationis contra appetitum*, ergo per Augustinum perdidit homo lapsus auxilium sufficiens ad operandum faciliter, & sine lucta, non vero auxilium sufficiens ad operandum difficulter, & cum lucta, quod est proprium hominis viatoris, & sine quo caderet absque culpa? & hanc do-

strinam in simili docuit S. Thom. in 2. dist. 28. quæst. 1. art. 2. in corp. ubi loquens de potentia, quam habet peccator ad vitandum nouum peccatum, ac habet innocens, qui non peccauit, sic habet; *cum libera electio, vel fuga boni, seu mali ad naturam liberi arbitrii pertineat, non potest esse, ut per peccatum subtrahatur homini facultas fugiendi peccatum, sed solum, quod minuatur, ita quod illud peccatum, quod homo ante vitare de facili poterat, postmodum difficulter vitet; & quæst. 24. de ver. art. 12. ad 12. cupiditas non est cogens liberum arbitrium, quia semper est liberum à coactione, sed dicitur cogens propter vehementiam inclinationis, cui tamen potest resisti, licet cum difficultate.*

173 Sed instare poterit Aduersarius ad hominem hoc pacto. Si vera esset illa explicatio, male deduceret Augustinus, Adamum sine illo adiutorio casurum sine culpa; quia sine illo adæquate sumpto, & sumpto inadæquate, pro ut dicit potentiam sufficientem, adhuc caderet
cum

cum culpa, vti de facto cadit posterus, ergo si Adam priuatus eo dono caderet ex Augustino sine culpa, vti que in posteris carentibus eo dono adæquate sumpto, non datur potentia sufficiens ad cadendum culpabiliter; Resp. illationem Augustini esse veram, quia, si Adam priuaretur eo dono, quod in se vtrumque includebat, scilicet virtutem operandi faciliter, & sine lucta, nulla illi restabat potentia sufficiens, sine qua nemo cadit cum culpa; Cæterum ex suppositione, quod Adam fuisset cum sola potentia sufficienti, sine dominio appetitus, vti est homo lapsus, vel etiam esset homo innocens in pura natura, adhuc caderet culpabiliter, quia licet pateretur contrarietatem appetitus, attamen haberet potentiam sufficientem ad non cadendum, & ad vincendum. Ideo autem Augustinus non loquitur de Adamo innocente in ea suppositione, in qua sit sola potentia sufficiens sine virtute operandi faciliter, quia loquitur de eo, vt innocen-

cente, cui ratione innocentiae collata erat virtus cum perfectione dominij supra partem inferiorem; contra vero quia loquendo de posteris, oportebat distinguere, quod amiserant ratione peccati, idcirco recte diuidit perfectiones adiutorij collati Adamo, ostendens posteris sublatam esse solam concordiam potentiarum in poenam peccati, remanente potentia sufficienti, cum qua possunt pugnare, eum in Adamo non habente hostem internum, non erat potentia pugnandi, sed operandi faciliter, & sine pugna.

174 Obijcies 2. cum Henrico cap. 3. §. 6. vers. *nam si lex, ut obliget.* Paulus ad Galat. 2. impugnans Iudaeos agnoscentes propriam iustificationem ex lege veteri, sic arguit; *si lex iustificat, ergo Christus gratis mortuus est;* dum absque illius morte possent seruare mandata legis, ac iustificari, hoc autem est falsum, quia Christus non passus est mortem, ut homines facilius, sed ut simpliciter obtinerent iustificationem, quam
per

per legem obtinere non poterant
ergo si mors Christi fuit necessaria,
ad salutem, fatendum est amisisse
homines ob peccatum Adæ gratiam
sufficientem, qua possent legem im-
plere, & iustificari. Nego conse-
quentiam, quia potentia sufficiens
ad bene operandum, non tollit ne-
cessitatem redemptoris, cum enim
nullum opus bonum puri hominis,
etiam iusti, possit mereri de condi-
gno iustificationem, & exhibere sa-
tisfactionem æqualem pro offensa,
idcirco indiguit genus humanum
redemptione, & morte Christi, per
quam satisfactum est condignè de-
bito peccati; qua de causa licet pu-
ra creatura potuerit de congruo me-
reri remissionem peccati, quemad-
modum in multorum sententia po-
tuerunt Sancti Patres mereri incar-
nationem, attamen, quia, quidquid
datur intuitu meriti congrui, est do-
num simpliciter liberale ipsius do-
nantis, hinc fit, ut creatura sit
simpliciter impotens per sola pro-
pria bona opera iustificari, ni per
Chri-

Christi mortem exhibeatur adequata satisfactio de rigore iustitiæ .

175 Minus vrget ad probandam hanc impotentiam testimonium Augustini contra Pelagianos, ac Massilienses, qui ab eo non impugnantur ob concessas homini vires naturales ad obseruantiam mandatorum naturalium (nam de hoc puncto nulla fuit cum illis inita disputatio) sed ad merendam adeptionem regni Cælorum, ad quod adipiscendum demonstrauit S. Doctor auctoritate scripturæ, naturam esse de se impotentem, & indigere auxilio supernaturali gratuito, quo valeat per opus bonum dignificatum à gratia meriti vitam æternam.

176 Obijcies 3. cum eodem cap. 4. §. 10. vers. *hanc priuationem, carentia doni perseuerantiæ, hoc est, quo quis potest perseuerare, si velit, est causa damnationis, sed peccatum originale est causa carentiæ doni perseuerantiæ, ergo est causa damnationis; maior est certa, quia impotens ad perseuerandum in bono, re-*

cedit necessario à bono, & consequenter in pœnam huius recessus damnatur. Nego minorem, quia originale ex dictis, non trahit de se hanc pœnam, aliter damnaretur posterus ob solum originale, quam sequelam, eiusque falsitatem supra demonstrasse arbitror, & ratio est; cui, datur status viæ, datur medium ad iter salutis, hoc autem est potentia sufficiens ad bene ambulandum, vnde sicuti in pura natura non dabatur in pœnam primi peccati personalis amissio potentiae naturalis ad bene operandum in ordine naturali, urgente præcepto, multo magis si vrgeat præceptum non debetur homini ob solum originale, amissio potentiae sufficientis in ordine supernaturali.

177 Instas: potest Deus in pœnam peccati personalis priuare hominem potentia sufficienti, ergo etiam in pœnam originalis. Distinguo antecedens; potest priuare hominem potentia sufficienti, & simul imputare illi ad culpam nouas

uas transgressiones ortas ex ea impotentia nego; quia, vt recte ait S. Tho. in 2. dist. 25. art. 5. in corp. *sine libertate à coactione, ac necessitate, peccatum imputari non potest: non imputando ad culpam nouas transgressiones transeat, & distinguo eodem modo consequens, potest sine imputatione ad culpam, transeat, cum imputatione nego.* Aduerte tamen quod in primo casu iuste Deus damnaret peccatorem pœna æterna in inferno, quia hæc debetur peccato personali; secus vero peccatorem habentem solum originale, cui, ex dictis, non est debita pœna sensus.

178 Obijcies 4. Patres docent naturam esse impotentem ad vitandas tentationes graues, non solum collectivæ, sed etiam distributiue, sed hæc impotentia est in pœnam originalis, ergo natura ex vi originalis contraxit impotentiam ad non peccandum, & necessitatem ad peccandum. Vrgent: homo est impotens vitare omnia venialia, ergo & mortalia. Respondeo maiorem sum-

sumptam sine vlla limitatione esse
reijciendam, tamquam propositio-
nem Michaelis Baij, qui admisit in
homine lapso impotentiam simpli-
citer ad resistendum tentationi, nec
nocentem liberatti; vtpote conse-
quentem ad originale à nobis com-
missum in capite; vt colligitur ex
eius propositionibus damnatis à Pio
V. & Gregorio XIII. videlicet 38.
40. 62. & 63. & ratio est, quia ex
doctrina S. Thom. in 2. dist. 25. art. 5.
in corp. *sine libertate à coactione, ac
necessitate peccatum imputari non po-
test.* Aio igitur cum eodem dist. 28.
quæst. 1. art. 2. in corp. & ad 2. adesse
homini lapso existenti in peccato
potentiam vitandi omnia mortalia,
tum diuisiue, vt omnes concedunt,
tum collectiue, non vero omnia ve-
nialia, quia hoc priuilegium soli
Christo, ac B. Virgini tribuendum,
esse docet quæst. 24. de ver. art. 12.
ad 9. Admitto autem in eo poten-
tiam sufficientem remotam, ac me-
diatam, siue naturalem ad obseruan-
tiam præceptorum naturalium, siue
su-

supernaturalium ad obseruantiam
 præceptorum supernaturalium per
 actus meritorios de congruo; ducor,
 quia hæc explicatio ex vna parte
 melius saluat libertatem arbitrij, &
 commendat suauem diuinæ prou-
 dentia ordinem, per quem non ob-
 ligatur homo ad resistendum tenta-
 tioni, quæ sit supra vires sufficientes
 tentati, iuxta illud Pauli; *fidelis Deus,*
qui non patitur tentari vos supra id,
quod potestis, ex altera vero non con-
 tradicit Patribus negantibus solam
 potentiam sufficientem proximam,
 & operantem faciliter, non vero
 omnem sufficientem, etiam remo-
 tam, sine qua nulla prorsus restaret
 libertas sufficiens ad peccandum.
 Quod si dicas S. Thom. retractasse
 prædictam sententiam, quo ad eam
 partem de potentia vitandi omnia
 peccata collectivè 12. q. 109. art. 8. &
 quæst. 24. de ver. art. 12. in corp. &
 3. cont. Gent. cap. 160. vt vult Ferrar.
 ibi §. *aduertendum autem,* aio S.
 Thom. id absolute non retractasse, si
 bene intelligatur, nam dicit non
 pos-

posse hominem, non quidem absolute, sed diu, & ad longum tempus resistere omnibus tentationibus grauius, quia per peccatum auersus est à bono incommutabili, tanquam, à suo ultimo fine, & conuersus ad bonum commutabile, posse vero in statu gratiæ, per quam iterum conuertitur ad suum vltimum finem, & bonum incommutabile, atque adeo sentit hominem habentem in statu peccati vires ad recuperandam gratiam, habere simul vires vitandi omnia mortalia collectiue, connexas cum statu gratiæ; & ratio est: habens potentiam ad positionem mediij conexi cum fine, habet potentiam ad finem, vt patet inductione, sed peccator habet potentiam sufficientem ad resipiscendum, cum qua connectitur recuperatio gratiæ ex promissione, & liberalissima Dei misericordia, ergo habet potentiam sufficientem saltem remotam, & mediatam vitandi diu omnia peccata, vt pote connexam cum statu iustitiæ seu conuersione ad vltimum finem.

Obij-

179 Obijcies 5. nos amisimus ex originali quidquid recuperauimus per Christum, sed ex meritis Christi data est nobis potentia sufficiens ad non peccandum, ergo eam amisimus ex originali. Nego minorem ex dictis num. 141. nam licet Verbum non fuisset incarnatum, adhuc habuissent homines vires sufficientes ad bene operandum, & ad pœnitentiam agendam, quamuis omnino insufficientes ad recuperandam iustitiam, ac gratiam sanctificantem, deperditam per peccatum, quemadmodum homo peccans in pura natura non posset satisfacere pro peccato, nec redire in amicitiam Dei, vt auctoris naturalis, licet posset elicere actus honestos naturales; & ratio est, quia potentia ad bene operandum non conuertitur cum potentia ad recuperandum statum amicitiae, cum ad hoc secundum requiritur meritum, & satisfactio condigna personae satisfaciens, quæ non reperiuntur in homine puro respectu Dei offensi, & infinite digni.

Obij-

180 Obijcies 6. Patres, & præsertim Augustinus docent vnum peccatum esse pœnam alterius, sed pœna est inuoluntaria, & non libera in se, sed in causa, ex qua oritur, nec sustinetur voluntarie à reo cum potentia ad illam habendam, vel non habendam, ergo peccata posterorum, quæ permiffa sunt à Deo in pœnam primæ transgressionis, non important in peccante potentiam sufficientem ad ea vitanda, aliter daretur potentia ad vitandam pœnam, contra rationem pœnæ, quæ indigitur reo impotenti de se illam vitare.

181 Pro solutione suppono 1. aliud est, dari in pœnam amissionem potentiaë sufficientis, aliud vero dari in pœnam ipsum peccatum, nam si amissio sufficientiaë datur in pœnam, tunc non erit peccaminosa ipsa transgressio, ex defectu potentiaë sufficientis, vnde vt peccatum datum in pœnam, remaneat peccatum, oportet, vt peccanti detur, non subtrahatur facultas sufficiens ad

non

non peccandum. Suppono 2. cum S. Thoma, non posse vnum peccatum esse per se, & immediate poenam alterius, tum quia velle poenam non est malum, sed honestum, contra vero velle culpam est inhonestum, tum quia per voluntariam assumptionem poenae, vel satisfactionem satisfacimus Deo, ergo poena non est peccatum, per quod tantum abest, vt quis satisfaciat, quod euadit debitor nouae satisfactionis, tum quia omnis poena est obiectum per se intentum, ac volitum à iustitia punitiua, de qua intelligitur illud Isaiae, *non est malum in ciuitate, quod non fecerit Dominus*, peccatum vero, vt non intenditur à Deo, quem Patres agnoscunt vltorem, non auctorem peccati, ita nec habet rationem poenae; tum quia poena ordinatur ad puniendam, non reiterandam transgressionem legis, & ad remouendos subditos à peccando, ergo cum peccatum sit transgressio legis, non est poena imposita ob transgressionem legis, aliter non tam puniretur

tur transgressio, quam reiteraretur, nec tam auerterentur, quã cogerentur subditi ad peccandum, nec tam desinerent vulnerare legẽ, quam nouum vulnus inferrent, cum peccatũ ex iuristis vulnus legis appelletur, quapropter si nullus iudex vna trãsgressione aliam punit, neque enim alapa percussus imponit percussori pro pœna, vt noua alapa illum repercutiat, nequit supremus iudex pro pœna vnus peccati infligere aliud peccatum, aliter nollet simul, ac vellet violationem suæ legis, dum ex vna parte vellet violationem inflictam, vt pœnam, & ex altera nollet eam violationem, pro qua pœnam infligit, iuxta illud, *nemo est Auctor, cuius est vltor*, ob idque nullibi legimus in scriptura, Deum manifestare se ipsum, vt Auctorem peccati, sicuti manifestatur Auctor pœnæ, & vltor peccati. Tum denique, & ratione à priori, omne peccatum est essentialiter voluntarium, ergo non est pœna, quæ sub ratione pœnæ non est de se voluntaria, sed potius inuo-

O lun-

luntaria, & coacta respectu patientis, vt ait S. Thom. 2. 2. quæst 87. art. 2. Dixi pœnam non esse de se voluntariam, quia licet possit reus voluntarie illam acceptare, non tamen sibi infligere, vel taxare, quia pœnarum inflictio, ac taxatio non spectat ad reum, sed ad Iudicem, vnde dici posset voluntaria quo ad acceptationem, non quo ad inflictionem. cæterum quamuis omnes pœnæ supponant culpam, qua ratione inquit S. Thom. in 2. dist. 36. quæst. 1. art. 4. ad 2. pœna, quam sustinuit Christus, supposuit culpam in natura, iuxta illud, *propter peccata populi mei percussit eum*, nihilominus peccata, si per impossibile essent pœnæ, non possent acceptari, aut intendi, quia cessaret prædicatum honestatis, à quo desumunt acceptibilitatem.

182 His præmissis, distinguo maiorem Patres, & Augustinus docent vnum peccatum esse pœnam, alterius ratione sui immediatè, negotatione permissionis, & priuationis auxiliij efficacis, ac robusti, quod esset

set impedimentum peccandi, transeat. vnde Augustinus supra laudatus expresse ait carentiam adiutorij dati Adamo esse in posteris pœnam originalis, non vero ipsa peccata. fateor ex Augustino, & alijs Patribus inordinatum animũ esse sibi ipsi pœnam, sed hoc dicit, non quia putat illam inordinationem esse pœnam inflictam, ac volitam à iudice, sed quia est radix pœnæ, scilicet afflictionis, displicentiæ, ac aliorum malorum, quæ à peccato proueniunt, tamquam effectus; ideoque non appellat proprie, & simpliciter peccata in se, sed denominatiue, tamquam effectus consequentes, vti sunt ceteræ aliæ pœnalitates, vt loquitur S. Thom. 4. con. Gent. cap. 93. quæst. 1. de mal. art. 4. ad 3. & in 2. dist. 36. quæst. 1. art. 3. in cor. & ad 1.

183 Hinc infero primo permissionem peccati, vtpote bonam, esse volitam à Deo, nec habere pro fine peccatum permissum, sed alium nempe, vt seruetur ordo, seu indemnitas naturæ liberæ creatæ, quæ ali-

O 2 quan-

quando pro sua libertate deficit à re-
ctitudine, vt notat Ferrar. 3. c. Gent.
cap. 161. §. *pro solutione*. Infero se-
cundo permissionem non cadere
nisi supra peccatum alienum, nam
circa actionem propriam non est
permissio, sed intentio, qua de cau-
sa voluntas eliciens aliquem actum,
non dicitur illum sibi permittere, sed
velle; Ratio à priori deducitur ex
ipsa natura permissionis, quæ respi-
cit id, quod alius facit contra inten-
tionem permittentis, vnde cum ne-
mo potest facere contra id, quod in-
tendit (id enim est proprium patien-
tis, non agentis) idcirco nullum agens
quando agit, dicitur permittere suã a-
ctionem. Urgeo peccatũ permissum
prohibetur à permittente, nemo au-
tem permittit sibi ipsi, quod sibi ipsi
prohibet, ac proinde peccator fa-
cit, non permittit sibi peccatum,
quod non à se, sed à Deo prohibe-
tur; ideoque legislator, seu princeps
permittit populo meretricium, non
sibi, quia peccata aliena, non pro-
pria, sunt obiectum permissionis, vn-

de

de denominatur solummodo permis-
sum peccatum populi, non ipsius
principis. Infero tertio permissio-
nem peccati non semper esse in pœ-
nam peccati antecedentis, quemad-
modum non fuit permissio peccati
Adæ, & Angelorum, in quibus nul-
lum antea præcesserat peccatum.
cæterum, licet permissio secundi pec-
cati possit esse in pœnam peccati
prioris, non ideo puto id esse cer-
tum, quia potest Deus ob illud idem
motiuum permittere secundum pec-
catum, ob quod permittit primum
peccatum, vel etiam ex alio motiuo
nobis occulto, nempe, vt alius ea oc-
casionem conuertatur.

184 Dices, si permissio diuina
de peccato Petri est bona, & volita
à Deo, ergo potest aliquis intendere,
& orare Deum, vt velit permittere,
quod peccet, & quod damnetur, vt
videtur orare, ac petere in oratione
Dominica ijs verbis, *fiat voluntas tua.*
Pro solutione.